

PROGRAM MINIMÁLNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE

školní rok 2024/2025

Témata prevence:

1. *Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření*
2. *Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů*
3. *Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu*
4. *Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění*
5. *Prevence sexuálního násilí*
6. *Prevence kriminality a delikvence*
7. *Právní odpovědnost*
8. *Prevence záškoláctví*
9. *Zdravý životní styl*
10. *Prevence vzniku poruch příjmu potravy*
11. *Prevence nelátkových závislostí*
12. *Prevence vzniku duševních onemocnění*
13. *Ekologie*
14. *Prevence bezpečného chování v silničním provozu*
15. *Metody první pomoci a orientace v IZS*

Obecný cíl:

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům sociálně patologických jevů, případně minimalizovat jejich negativní dopad, včetně jejich dalšího šíření.

Mezipředmětové vztahy:

Občanská výchova a Základy společenských věd: sociálně patologické jevy – rizikové formy chování v souvislosti s UNL (pozitiva x rizika), drogy ve zdravotnictví, drogy v minulosti, závislost – léčba, morální postoje, prevence zneužívání návykových látek, vyhledání odborné pomoci, hygiena duševního zdraví.

Tělesná výchova: zakázané a podpůrné látky (anabolika, steroidy, hormony, drogy, vliv na zdraví).

Český jazyk: doporučená literatura, četba a rozbor článků s tematikou rizikových jevů, slohová cvičení (úvahy)

Biologie: biologie člověka - (důsledky UNL), drogy ve zdravotnictví, botanika (přírodní drogy, původ drog - šlechtění, dostupnost), druhy drog (houby, rostliny, žáby).

Chemie: syntetické drogy – důsledky na metabolismus, chemické mechanismy drog v těle.

Zeměpis: původ a výskyt drog, tradice a kulturní odlišnosti v užívání drog.

Třídní učitel a rodina:

Nezastupitelnou roli v celém programu má kvalitní práce třídního učitele, který je v pravidelném kontaktu se žáky a pomáhá jim společně s dalšími pedagogy řešit jejich školní i osobní problémy. Škola mu je v jeho roli nápomocná případnými úpravami rozvrhu, v jeho roli jej také podporuje školní psycholog. Pozitivní formování třídního kolektivu považujeme za zásadní, byť ne vždy snadný úkol.

Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole, dobrá výchova dětí je i programem prevence jednotlivých zdraví poškozujících a život znehodnocujících závislostí a jevů. Tato prevence je dána i souladem výchovných strategií rodiny a školy.

Činnosti k prevenci:

- depistáže, screeniny, tvorba informačních nástěnek, letáků, schránka důvěry
- nabídka sportovních a zájmových aktivit
- realizace tematických soutěží (protidrogový plakát, komiks, úvaha, báseň)
- návštěvy divadelních představení, přednášek, besed, promítání dokumentů a filmů
- odborné vzdělávání pedagogických pracovníků
- pravidelné schůzky s rodiči

Partneři pro spolupráci:

PPP Plzeň, KPP Plzeň

Akademie nadání Plzeň, z.s.

Ametyst, z.s.

Ledovec, z.s.

MP promotion, s.r.o.

Policie ČR

Český červený kříž Plzeň

Portus Prachatice

a další

1. ročník

Prevence záškoláctví. Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů, pozitivní formování třídního kolektivu.

Cíle:

- *snížit počet zameškaných hodin, posilovat hodnotu vzdělání*
- *vypracovat plán v souladu se ŠŘ a pokyny MŠMT na řešení neomluvené školní docházky a kázeňských problémů (od třídního učitele, výchovného poradce, rodiče, sociální ochrany dětí až po policii)*
- *spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (sociální odbor MMP)*
- *předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám*
- *upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života*

- *posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy*
- *podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové*
- *zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (např. dozorem)*
- *účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT*
- *zasvětit do problematiky šikany i nepedagogické pracovníky*
- *společně se žáky sestavit pravidla třídního kolektivu a nastavit ve třídě otevřenou komunikaci*

2. ročník

Ekologie. Prevence netolismu a patologického hráčství, prevence kyberšikany, bezpečné používání nejnovějších IT, včetně umělé inteligence.

Cíle:

- *upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii*
- *podporovat zdravý životní styl studentů a jejich zdravé stravování*
- *seznámit studenty se základy bezpečného chování na internetu a s riziky sociálních sítí a počítačových her*
- *předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling*
- *stanovit a posilovat pravidla pro užívání virtuálních drog*
- *chovat se v rámci etiky a právního rámce současné společnosti*
- *rozeznávat dezinformace, zneužití osobních údajů a podvody v kyberprostoru*
- *efektivně a bezpečně používat AI*

3. ročník

Zdravý životní styl – prevence vzniku poruch příjmu potravy a sebepoškozování

Cíle:

- *podporovat zdravý životní styl studentů – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres*
- *upevňovat kladný vztah ke svému tělu*
- *seznámit studenty s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství, život v komunitách atd.*
- *předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.*
- *předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita*
- *informovat o příčinách, formách a rizicích sebepoškozování*
- *copingové strategie - posilovat schopnost žáků rozeznávat své silné stránky a rozvíjet je, posilovat schopnost zvládat zátěž, podpořit navazování vztahů s druhými autentickým způsobem*

4. ročník

Prevence rizikového sexuálního chování a onemocnění, prevence sexuálního násilí

Cíle:

- *posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska*
- *předcházet rizikům sexuálního násilí, vyjadřovat a vnímat ne/souhlas*
- *předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – pohlavní styk, odlišnosti obou pohlaví, homosexualita, úchytky*
- *podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy – lásky, růst a změny sekundárních pohlavních znaků atd.)*
- *předcházet rizikovému sexuálnímu chování – promiskuitě, nebezpečím nechráněného styku, nemocem*
- *předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrálost, antikoncepce, potraty*

5. ročník

Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření.

Cíle:

- *předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku*
- *předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog*
- *oddálit první kontakt s návykovými látkami, snižovat poptávku po UNL*
- *podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti*
- *aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem*

6. ročník

Prevence duševních onemocnění.

Cíle:

- *seznámit studenty s příznaky duševního onemocnění*
- *předcházet onemocněním a zachovat si duševní zdraví*
- *uvést postup v případě příznaků duševních chorob*

7. ročník

Zásady první pomoci. Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- *naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému*
- *dodržovat zásady bezpečnosti silničního provozu a schopnost uvědomit si odpovědnost za život svůj i ostatních*
- *předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu*
- *vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu*

- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích (fašismus, komunismus, náboženské války, terorismus atd.)

8. ročník

Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus, jízda na černo)
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený)
- předkládat a vysvětlovat modelové situace na osobní hranice a vztahovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- seznámit studenty s projevy soc. deviací
- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty
- zasvětit studenty do ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, právního řádu obecně
- zasadit se o to, aby studenti znali svá práva ve společnosti
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

V Plzni dne 2. 9. 2024

Vypracovala: Mgr. Kateřina Jonášová v. r., školní metodik prevence

Schválil: Mgr. Daniel Petříček v. r., ředitel školy